

GALG EN SCHAVOT

WEKELIJKSE UITGAVE
PRIJS PER NUMMER : 4 FRANK

Uitgave van
«DE VLAAMSE BOEKHANDEL», Provinciestraat, 42, ANTWERPEN
(Handelsregister van Antwerpen nr 38.297)

Het geheim van de man met het fluwelen masker

De man met het fluwelen masker ? Weinig onopgeloste geheimen uit vroeger tijden, hebben zozeer de belangstelling der nieuwsgierigen en der navorsers opgezweept, als dit. De aanduiding « met het fluwelen masker », zal enigszins bevreemdend voorkomen. Meer algemeen is het in de volkslagen bekend onder de vermelding : « de man met het ijzeren masker ».

Dat dit geheimzinnig geval dusdanig de algemene curiositeit gaande maakte, meer dan zulks met andere even bevreemdende en onopgeklarde geheimen het geval was, is voor een groot deel te wijten aan de lijvige feuilleton-roman, welke onder die betiteling, en dit herhaalde malen, op tientallen van duizenden exemplaren verspreid werd.

Eerst moeten wij er op wijzen, dat de geheimzinnige gevangene nooit een ijzeren masker gedragen heeft, wel een zwart fluwelen masker, met stalen veren aan de omsluiting van de kin. Zulks had tot gevolg dat, wie het mas-

ker droeg, eten kon zonder het af te leggen.

Verder is het goed dat men weten zou, dat in Italië het gebruik bestond dat de gevangenen hun aangezicht achter een masker verborgen hielden. Te Venetië bijvoorbeeld werden de aangehouden per-

sonen op last van de Staatsinkwisitoren gemaskerd naar hun cel gebracht.

Voor het eerst vinden wij de man met het fluwelen masker in 1678 vermeld.

Twee jaar te voren had de regering van Lodewijk XIV het voornemen opgevat, een soort van toegangsweg naar Italië aan te schaffen. De keus was op Casala gevallen, hoofdplaats van Montferrat, op de Po gelegen, en zich bevindend op vijftien mijlen van Turijn.

Men besloot met de hertog van Mantua te onderhandelen, « een speler, een dobbelaar en een verkwister », die gemakkelijk « met geld om te kopen was ». Onderhandelingen werden gevoerd enerzijds, namens Lodewijk XIV, anderzijds namens de hertog van Mantua. En men kwam overeen dat Casala aan de Franse troepen zou worden afgestaan, maar dat zulks op een omzichtige wijze zou geschieden, om geen achterdocht bij het hof van Turijn te wekken.

De tijd echter verstreek zonderdat er gevolg gegeven werd aan de verbintenissen, die de afgevaardigde van de hertog van Mantua op zich had genomen.

Toen de Franse minister Louvois vaststelde dat hij in de luren gelegd werd, zond hij een officier, die voor niets terugweek, naar Pignerol, een kleine stad in Piemont, die door Frankrijk van het huis van Savoia afgekocht werd. De bevelvoerder over het versterkt kasteel van Pignerol werd ervan ingelicht dat men hem een staatsgevangene uitleveren zou.

De officier, met de opdracht door minister Louvois belast, liet zich doorgaan voor Richemont. In werkelijkheid heette hij Catmat.

Men maakte de vertegenwoordiger van de hertog van Mantua wijs, dat Catmat de zakken vol geld had, dat hij niet beter vroeg dan het te laten rollen om zijn doel te bereiken. Men lokte hem naar een eenzame kerk op een halve mijl van Turijn. Daar deed men hem in een koets stappen, waarvan de dravers hem naar een kleine afspanning voerden, op Frans grondgebied gelegen. Daar liet men hem niet eens de tijd om zich te verklaren en hield men hem aan.

Men sloot hem in het versterkt kasteel van Pignerol op, onder de naam van Lestang. Zijn echte naam zou Matthioli geweest zijn.

Welnu Matthioli, die minister van de hertog van Mantua en tevens zijn kameraad was, die hem op zijn slemppartijen vergezelde, droeg steeds een masker op zich. Waarom zou men hem verboden hebben het te gebruiken ?

Toen de Saint Mars, die het bevel over het kasteel van Pignerol voerde, zijn gemaskerde gevangene naar de Bastille te Parijs overbracht, werd hij in de eerste kamer van de toren van de Basinière opgesloten, de 10de September 1678 te drie uur 's namiddags.

De onbekende stierf op 19 November 1703 te 10 uur 's avonds, zonder dat hij feitelijk ziek was geweest.

De volgende dag werd hij op het kerkhof van Saint Paul begraven. Op het register schreef men de naam van « Marchioly », oud ongeveer vijf en veertig jaar.

Wat volgen gaat behoort meer tot de legende dat tot de geschiedkundige waarheid. Daags na de begrafenis, toen men het graf terug had opengelegd en het stoffelijk overschot ontbloot, vond men een steen in de plaats van het hoofd !

Is Matthioli en Marchioly een en zelfde persoon geweest ? Wie zal het met zekerheid zeggen ?

HET KASTEEL DER VERDOEMENIS

SILVAIN VAN DER GUCHT

HET KASTEEL DER VERDOEMENIS

door

SILVAIN VAN DER GUCHT

(Vervolg)

— De wijn is zwaar, antwoordde Hendrik, misschien is hij u een weinig naar het hoofd gestegen.

— Het is mogelijk... maar ach... zie... ik... word overwonnen door de vaak.

— Blijf een weinig stil, het zal wel overgaan, gij zijt aan deze wijn niet gewoon.

Frederik Schoulier meende te antwoorden, maar de spraak had hem schielijk begeven. Hij trachtte zich op te richten van zijn stoel, maar als door een onzichtbare hand werd hij neergedrukt en liet zijn hoofd machteloos op de tafel vallen.

Hendrik van Heverboom bleef zijn slachtoffer nieuwsgierig bezien, daar de stuiptrekkingen van de naderende dood zijn aangezicht deden invallen.

Toen hij zag dat deze, die hem zou hebben kunnen verklikken, opgehouden had te leven, nam hij hem voorzichtig op en legde hem op de vloer neer.

— Voorzeker, zegde hij, zal Karel Kwakbeen ditmaal tevreden zijn, daar ik, volgens mijn belofte, hem geen bloed heb doen storten.

Daarna even koelbloedig alsof er niets voorgevallen was, raadpleegde hij zijn uurwerk.

— Kwart vóór tien, mompelde hij; ik had gedacht vroegtijdiger mijn spel te hebben gespeeld. Karel zal niet lang meer wegblijven.

Toen bleef hij een wjl het lijk spottend bekijken.

— Zonderlinge zaak, ging hij voort, is de dood!... Vóór weinige stonden was deze man nog gezond en welvarend; ik geef hem een weinig van het vocht, dat ik met enige andere zelfstandigheden, uit opium heb weten te vervaardigen, en daar ligt hij dood en vernietigd!... Maar indien er eens een ziel overbleef na dit leven, een onsterfelijke ziel, die na het scheiden vóór de rechterstoel van een rechtvaardige God zal verschijnen!... O, alsdan... Maar waarom mij met deze ongegronde veronderstelling beziggehouden, waaraan ik nooit heb geloofd?... Neen, neen, eens dood, altijd dood; al het overige is praat van zinneloze dweepers!

En hij naderde tot de tafel, schonk zich een roemer wijn in, die hij in één teug ledigde, als wilde hij de onheilspellende gedachten door de drank verwijderen.

Intussen was het tien uur geworden en Karel Kwakbeen tikte zachtjes op de deur.

— Binnen, sprak Hendrik, die reeds zijn onverschillige houding had hernomen.

Karel deed de deur open en naderde, maar plots bleef hij staan, verbleekte, en bezag vragend zijn meester en het neerliggend lijk.

Van Heverboom deed alsof hij de angst van zijn knecht niet bemerkte.

— Karel, vroeg hij, schier onverschillig, is de put gedolven?

— Ja, mijnheer, gaf deze bevend ten antwoord.

— Neem dan deze Duitse fielt en steek er hem in.

Karel loosde een zware zucht, naderde het lijk, en nam het, zonder één woord te spreken, op zijn schouders.

— Ik zal u voorlichten, sprak Hendrik, want het is op de trap pikdonker.

En de kaars van de tafel nemend, ging hij de trap af, naar de kelder, waar de dienaar hem met de akelige last vooraf ging.

Aan de put gekomen, smeed Karel er de ongelukkige in, zonder zich te gewaardigen hem van zijn uurwerk en zakgeld te beroven, en begon de put te vullen.

Inmiddels lichtte Hendrik hem voor, en deed hem de aarde vast aanstampen, om het inzakken zoveel mogelijk te voorkomen.

— Morgen, zegde hij, kunt gij de stenen vloer herstellen, en daarmee is Frederik Schoulier voor altijd verdwenen !

(Wordt vervolgd)